

Mobbing i barnehagen

Barnehagemiljø

Fra 1. januar 2021, får barnehagen et nytt regelverk for barnehagemiljøet. Den nye mobbeloven skal sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag.

Hva er nytt i loven?

- Barnehagen har et ansvar for å følge med på hvordan alle barna har det.
- Alle ansatte har en plikt til å gripe inn, hvis et barn ikke har det bra.
- Barnehagen må undersøke, og sette inn tiltak hvis et barn ikke har det bra.
- Alle som jobber i barnehagen skal melde fra til styrer, hvis de får mistanke om et barn ikke har det trygt og godt.
- Barnehagen må lage en skriftlig plan, hvis et barn ikke har det bra i barnehagen.
- Barnehageeier har ansvar for at barnehagene følger reglene, og må legge til rette for at barnehagen oppfyller kravene i loven.

Barnehagen skal sørge for at barna har det trygt og godt

Alle som jobber i barnehagen må følge med på at barna har det bra. Hvis en voksen vet om, eller tror at et barn blir mobbet, plaget, eller på andre måter ikke har det bra, skal hun eller han de alltid:

- Gripe inn og stoppe krenkelsen med en gang.
- Si ifra til styrer i barnehagen.
- Undersøke hva som har skjedd.
- Sette inn tiltak, og lage en plan for å sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø.

Alle ansatte i barnehagen har en plikt til å følge med

Alle ansatte har en plikt til å følge med på hvordan alle barna i barnehagen har det. De skal gripe inn hvis barn utsettes for krenkelser. Dette kan være for eksempel være utestengning fra lek, plaging, mobbing, vold eller diskriminering.

Barnehagen må ha gode rutiner for å følge med, og være til stede for barna.

Hvis du oppdager at et barn ikke har det bra, må du melde fra til styrer i barnehagen. I alvorlige tilfeller må styrer melde fra til barnehageeier. Hva som er et alvorlig tilfelle, vil være en skjønnsmessig vurdering. Eksempler på alvorlige tilfeller er:

- saker som er særlig voldelige
- hvis flere barn er involvert i mobbing eller utestengelse av et barn
- krenkelsene har pågått over lang tid, uten at barnehagen har klart å løse saken

Hvis et barn eller foreldrene til barnet, sier at barnet ikke har det bra, må barnehagen alltid undersøke hva som har skjedd.

Hvordan oppdage at et barn ikke har det bra?

- gjennom å snakke med barna
- ansatte ser noe eller fanger opp noe i samtaler med andre barn
- foreldre som melder fra at det har skjedd noe i barnehagen
- barn som forteller om noe som har skjedd
- endringer i atferd hos barn eller i barnehagegruppa

Noen barn blir stille og trekker seg tilbake i leken, mens andre gir tydelig beskjed når ting blir vanskelige.

Når ansatte mobber

Hvis du kjenner til eller får mistanke om at en annen ansatt mobber eller utestenger et barn, må du melde fra med en gang til styrer i barnehagen. Dette gjelder også ved vold og trakassering. Styrer skal melde fra til barnehageeier.

Ansatte har en plikt til å gripe inn

Barnehagen skal ha nulltoleranse mot mobbing. Alle som jobber i barnehagen skal gripe inn med en gang, hvis de ser uønsket adferd. Det kan for eksempel være utestengelse fra lek, mobbing eller en slåsskamp.

Undersøke

Plikten til å undersøke betyr at barnehagen skal undersøke barnets opplevelse. Barnehagen trenger ikke å bevise at et barn har blitt mobbet eller ikke har det bra.

Barnehagen skal finne ut hva som er årsaken til at et barn ikke har det bra. Dette er utgangspunktet for å sette inn de riktige tiltakene, for at barnet skal få et trygt og godt barnehagemiljø.

Barnehagen må lage en plan

Hvis barnehagen får vite at et barn ikke har det bra i barnehagen, må de lage en skriftlig plan for å sikre at barnet får en trygg barnehagehverdag. I planen skal det stå:

- hvilke problemer som skal løses
- hva barnehagen har planlagt
- når tiltakene skal gjennomføres
- hvem som skal gjennomføre tiltakene
- når tiltakene skal evalueres

Det kan også være lurt å ha med en oppsummering av samtalene med barnet og foreldrene. I tillegg bør dere inkludere barnehagens egen vurdering av saken.

Det vil variere fra sak til sak hvor mye som skal dokumenteres i den enkelte saken.

Taushetsplikt og behandling av personopplysninger

Alle som jobber i barnehagen har taushetsplikt. Opplysninger som er omfattet av taushetsplikten gjelder:

- personlige forhold
- opplysninger man ønsker å holde for seg selv
- opplysninger som man får gjennom jobb

Når du skal dokumentere hva som har blitt gjort i en enkeltsak, vil du måtte behandle personopplysninger. Det kan være både ordinære og sensitive personopplysninger. Barnehagen har både plikt og rett til å behandle personopplysninger. Alle personopplysninger, skal behandles i samsvar med [personopplysningslovens regler](#).

Hvordan forebygge mobbing i barnehagen?

Barnehagen skal jobbe for å forebygge mobbing og plaging, og skape et godt miljø der barna trives. Alle som jobber i barnehagen må hjelpe barna til å ta vare på hverandre. Du kan lese mer om hvordan dere kan jobbe for å skape et godt og inkluderende barnehagemiljø i [rammeplan for barnehagen](#).

Dersom ein opplever eller får tilbakemelding om mobbing i barnehagen skal ein:

- Verifisere informasjon
- Observere – kan også gjøres som forebyggende tiltak
- Foreldresamtaler – kan også gjøres som forebyggende tiltak
- Barneintervju
- Forsøk å trygge ved tilstedeværende voksne. Legg til rette for lek: fysisk tilrettelegging, jobbe med vennskap og inspirasjon til ulik lek og lekevenner, diskutere voksnes holdninger (ha et felles grunnsyn)
- Barnehagen skal ha fokus på sosial kompetanse hvor empati, respekt, toleranse, konfliktløsning og mestring diskuteres og settes i perspektiv
- Ved konkret hendelse skal barnehagen:
  - Gjennomføre samtale med de enkelte involverte: offeret og mobberen.
  - Styrke offeret
  - Foreldresamtale
  - Vurdere bistand fra andre, råd/veiledning fra faginstanser/samarbeidspartnere for eksempel PPT, BUP, familiens hus eller tilsvarende
  - Informere pårørende til begge parter
- Dokumenter hendelsen
- Prosessen evalueres av de som har vært berørt og av personalet som har vært delaktig i prosessen
- Vurder plan for psykososial bistand

